

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Rescriptum Theodosij ad Dioscor. Concil. Chalced. A. 451.

secunda præside, ratio exigebatur eorum qua perperam decreta erant; ideoque illius valde intererat ut eam potentiam, quantum fieri posset, oratione sua labefactaret. Collata illi fuerat rescripto Theodosij *adversus*, primatus & auctoritas Synodi Ephesinæ; adjunctis tamen duobus collegis, Iuvenali Archiepiscopo Hierosolymorum, & Thalassio Archiepiscopo Casareæ Cappadociæ. Agnoscit ergo Dioscorus non sibi solum iudicium commissum fuisse, sed suis quoque collegis Iuvenali & Thalassio. se quidem unâ cum illis iudicavisse, & definitivisse; attamen synodum quoque universam consensisse. Itaque iudicij auctoritatem sibi assumit, nempe ob jus relationis cum prærogativa suffragij: sed necessitatem consensus synodi admittit, ut inde plena definitio confurgat. Hæc sunt verba Dioscori: *Comperit vestra clementia quia non mihi soli sacratissimus noster Imperator commisit iudicium; sed & beatissimo Iuvenali, & sanctissimo Episcopo Thalassio, auctoritatem synodi dedit. Nos ergo iudicavimus que iudicata sunt. Consensit nobis & universa synodus. Quare in me solum ista extenduntur, quando auctoritas executionibus data est, & iudicatis à nobis consensit (ut dixi) universa synodus, & confessa est propriis vocibus, & subscripsit, & relatum est piissimo Imperatori divæ memoriæ Theodosio, & confirmavit omnia que iudicata sunt à sancta & universalis synodo, generali lege? Quare promiscuè ista accipiuntur, primatum synodi gerere, auctoritatem sive *adversus* obtinere, & iudicium ferre.*

CAPUT IX.

Synopsis.

I. Leo I. præfedit synodo Chalcedonensi per Legatos suos. Literis ad synodum datis utitur suffragij sui prærogativa, decernendo quid agendum esset in causa fidei, & de disciplina restauranda.

II. In contentionibus de fide, synodus secuta est definitionem Leonis. Recitatur epistola ejus ad Flavianum; quam synodus recepit, tanquam continentem veram fidem. Episcopi tamen Illyriciani & Palestini questionem moverunt de tribus ejus epistola locis. Sed deinceps, & ambiguitatem omnem sibi à Legatis ademptam profitentur. Ex his collegit Quinta Synodus, quæcunque apud synodos proferuntur, ab iis non simpliciter, sed cum inquisitione approbari. Formulam fidei proponi Iudices postulant.

III. Formula ea confecta fuit iis verbis quibus Leonis dignitas tentari videretur. Eam ob rem repudiata fuit à Legatis & aliquot Orientalibus. Dissidium illud ortum ob transmissa aliquot Leonis verba in ea formula: qua cum addi postularent, contraditum est à concinatoribus formulæ. Dissidium illud sopitum industria Imperatoris, & Iudicum; ac repudiato Dioscoro, Leonis epistola suscepta est, tanquam Petri confessioni con-

gruens. Synodi de ea receptione decretum confirmavit Marcianus.

IV. Hinc duo colliguntur. Primum, omnes Episcopos epistola Leonis subscripsisse, quod ejus auctoritatem demonstrat. Alterum, nefas synodo visum, si vel uno verbo ab ea epistola discederetur. Ius itaque relationis cum prærogativa suffragij agnovit in Leone synodus Chalcedonensis. Probatum ex epistola synodica ad Leonem. Quæ tamen in eo negotio fuerint synodi partes, non tacent.

I. PRIMÆ hujus & maximæ auctoritatis periculum faciamus in Actis Synodi Chalcedonensis. Agebatur de opinione Eutythis, an fidei contraria esset. Ea de re quid sentiendum foret, Leo summa auctoritate perscripsit epistola ad Flavianum Constantinopolitanum data: quæ recitata cum non esset in Concilio Ephesino, per fraudem Dioscori Alexandrini, honoris illi periculum creavit in Concilio Chalcedonensi. Huic ergo synodo pro scandalis evellendis coactæ per Legatos suos Leo quidem præfedit; præterea verò literis suis ad synodum datis, suffragij sui prærogativa sinceram fidem constituit, perfidiam Eutythis à se damnatam in priore ad Flavianum epistola significavit; restituendos Episcopos decrevit, qui pulsati erant à sedibus suis eò quod hæresim non receperunt; ceteris, si errorem relinquerent, honorem conservandum. *Vnde fratres carissimi, inquit, rejecta penitus audaciâ disputandi contra fidem divinitus inspiratam, vana errantium infidelitas conquiescat; nec liceat defendi quod non liceat credi; cum secundum evangelicas auctoritates, secundum propheticas voces, apostolicamque doctrinam plenissimè & lucidissimè per literas quas ad beatæ memoriæ Flavianum Episcopum missimus fuerit declaratum quæ sit de sacramento incarnationis Domini nostri Jesu Christi pia & sincera confessio. Pergit verò de disciplina restauranda quid agendum sit præscribere, iis verbis: Quia verò non ignoramus, per pravas emulationes, multarum Ecclesiarum statum fuisse turbatum, plurimòsque Episcopos, qui hæresim non receperunt, sedibus suis pulsos, & in exilia deportatos, atque in locum superstuum alios substitutos, vulneribus his primitus adhibeatur medicina justitiæ, nec quisquam ita careat propriis, ut alter utatur alienis; cum si, ut cupimus, errorem omnes relinquunt, nemini quidem perire honor debeat; sed illis qui pro fide laboraverunt, cum omni privilegio oporteat jus proprium reformari.*

II. Magna contentione de fide disceptatum est in synodo; sed omnia exacta sunt ad normam à Leone præstitutam. Actione secunda Concilij relectis Symbolis Nicænæ synodi & Constantinopolitanæ, atque epistola Cyrilli ab Ephesina synodo confirmatâ, adjuncta est quoque recitatio epistolæ

Leonis ad Flavianum. Post lectionem, confestim omnes Episcopi clamaverunt hanc esse Apostolorum & patrum fidem, se omnes ira credere, Petrum per Leonem locutum, Dioscorumque Ephesi hanc epistolam suppressisse ne legeretur. Attamen de sensu trium locorum ejus epistolæ dubitantibus Episcopis Illyricianis & Palæstinis, interpretatio adhibita ab Aëtio Archidiacono Constantinopolitano & à Theodoro, quæ Leonem cum Cyrillo convenire docebat, commotam dubietatem ab eorum animis statim eximere non potuit, licet reliqua synodus profiteretur nihil dubij superesse. Quare Iudices interlocuti sunt ut intra dies quinque qui dubitabant Episcopi penes Anatolium Constantinopolitanum convenirent, ut à ceteris qui jam Leonis epistolæ subscripserant docerentur. Actione quarta, interrogantibus Iudicibus quænam esset synodi de fide sententia, respondit Paschasius synodum eam fidem amplecti quæ à Concilio Nicæno, Constantinopolitano, & Ephesino exposita est, quàmque Leo sua epistola declaravit. Iterum Iudices interlocuti sunt, à singulis Episcopis declarandum an hæc epistola consentiret cum Symbolis Nicæno & Constantinopolitano. Ac statim quidem professus est Anatolius Constantinopolitanus eam consonare cum expositione fidei à tribus Conciliis prioribus edita, atque adeo ante synodum se illi subscripsisse. Sed Paschasius agrè videtur hanc interlocutionem tulisse. Retulit enim manifestum esse, nec dubitari posse, quin epistola Leonis cum superioribus Symbolis concordaret. Quod omnes Episcopi suffragiis quoque suis testati sunt, seque illi epistolæ subscriptiones suas apposuisse. Illyriciani verò & Palæstini, qui dubitationem Actione secunda injecerant, professi sunt ambiguitatem omnem, quæ ex linguæ Latine vocibus proficisci videbatur, sibi à Legatis ademptam, ideòque se quoque epistolæ subscripsisse. Vnde rectè Quinta Synodus ex ista Actione collegit, quæcunque apud synodos proferuntur, ab iis non simpliciter sed cum inquisitione approbari, nempe si congruant cum expositione & doctrina patrum. Ceterum occasione monachorum qui factionem Eutyichis tuebantur, Iudices interlocuti sunt à synodo formulam fidei dandam, quæ credenda exponeret.

III. Formula verò iis verbis concepta est quæ Leonis auctoritati aliquo pacto adversari videbantur, & ambiguitate quadam officere veritati. Ea itaque relecta Actione quinta, etsi ab omnibus Episcopis summo applausu excepta fuerit, Romani Legati & aliquot Orientales repudiarunt. Hi etenim

Tom. II.

cum animadvertissent aliquot verba epistolæ Leonis à formulæ concinnatoribus dissimulata fuisse, in has voces eruperunt: *Si non consentiunt epistola apostolici & beatissimi viri Papæ Leonis, jubere nobis rescripta dari ut reverentiamur, & ibi synodus celebretur.* Discordiam istam componere Iudices tentarunt, postulantés à synodo ut aliquot Episcopi è singulis Dicecesibus unà cum Legatis & Anatolio coram magistratibus istis in oratorio de fide tractarent. Sed reclamaverunt Episcopi, nihil addendum definitioni pertinacissime contententes; professi quidem se Leonis epistolam suscipere, nolle tamen inferere formulæ quæcunque epistola illa continebantur. Contentio accensa erat ob verba epistolæ; quibus Leo aiebat salvam utriusque naturæ proprietatem in unam coivisse personam, scilicet *ἀοψυχας, ἀρετῆρας, & ἀδιυπέρας.* Negotio ad Imperatorem relato, præcepit ille ut Episcopi selecti hac de re disceptarent secundum interlocutionem Iudicum, aut quisque per suum Metropolitanam fidem sine ulla ambiguitate exponeret, vel synodum scirent in Occidentalibus partibus celebrandam. Necdum sopita erat concertatio, cum Iudices Episcopos interrogarunt an Dioscorum sequerentur, an verò Leonem. His verò respondentibus se Leoni adherere, Iudices dixerunt addendum ergo definitioni duas esse naturas inconfusè, inconvertibiliter, & inseparabiliter secundum judicium Leonis. Statim verò collatione facta cum delectis Episcopis, formula fidei omnium votis ita concepta est, ut disertè Leonis epistola recepta sit tanquam Petri confessioni congruens, & omnia dubia juxta præscriptum illius epistolæ explicata sunt. Quæ iterum confirmata sunt Actione sexta, præsentè Marciano Principe: qui patribus interrogatis an ex omnium sententia fidei definitio edita esset, synodi consensum suo quoque edicto confirmavit, poenis in contumaces decretis.

IV. Non frustra, ut existimo, in narratione hujus disceptationis moram traximus. Etenim duo præcipua colliguntur. Vnum est, omnes Episcopos epistolæ Leonis subscripsisse, quod ejus auctoritatem demonstrat, cum decretis subscribatur, & non Episcoporum suffragiis. Alterum est, nefas tandem synodo visum, si vel uno verbo ab ea epistola discederetur. Etenim cum superioribus Actionibus præjudicatum fuisset omnium patrum suffragiis epistolam Leonis congruere cum traditione majorum, auctoritas Romanæ sedis id exigebat ut formula fidei edita à Concilio & Leonis definitionem disertis verbis amplecteretur & ex ejus præscripto ambiguitates tolleret; nempe ut

D ij

synodus declararet quod Leo definiverat, quemadmodum loquebatur Marcianus Imperator. Quare jus illud relationis cum prerogativa suffragij Concilium quoque Chalcedonense in Leone disertissimis verbis agnovit. ne quis per adulationem hoc à me confictum pueret. Etenim in synodica epistola ad Summum Pontificem patres profitentur eum fuisse, in expositione fidei, Petri interpretem, seque ipsos duce & auctore Pontifice veritatem Ecclesiae filiis deprompsisse. *Ὁθεν καὶ ἡμεῖς ἀρχαῖοι σοὶ ἔχοντες ἀφίλευαι ἁποστολικοῦ, τῆς ἀληθείας τοῖς τῆς ἐκκλησίας τεκνοῖς τοῦ κλήρου ἐδείξαμεν.* Sed ut dignitatem auctoritatemque Pontificis non dissimulant, ita quoque synodi partes non omitunt, quae uno spiritu, una conspiratione, atque concordia, confessionem fidei declaravit, Christo spiritalis delicias per literas Leonis Episcopis, in synodo velut in convivio quodam confidentibus, praeparante.

CAPVT X.

Synopsis.

I. Primatus vim Leo exercuit in Concilio adversus Dioscorum: qui inter reos sedere iussus est, ut causam diceret. At Theodoretum, quem sede sua Dioscorus in Synodo Ephesina secunda deiecerat, in Concilium Chalcedonense admissus est; quia locum suum Summus Pontifex ei restituerat. De restitutione illa Theodoretus accuratè dicitur libro septimo.

II. Conjunctionem auctoritatis Pontificis & Concilij praefert cognitio habita de Dioscoro. Legati condemnant Dioscorum, sistere se iudicio recusantem. Deinde eorum sententia accessit assensus synodi, unde confecta est plena Dioscori damnatio. Explicatur ordo quem tenuit Paschasius.

III. Iudicium à Paschasio conceptum sub nomine Leonis, de synodi consensu. Commonitorium synodi ad Dioscorum missum, quo episcopatu deiectus à Concilio renuntiatur, differi ab exemplari sententia à patribus subscripta. Concilia generalia in Occidente celebrata, concepta sunt ut plurimum sub nomine Pontificis, sacro approbante Concilio, exemplo petito à Concilio Chalcedonensi.

IV. Origo usus illius petitur è jure primatus, quod auctoritatem tribuit Pontifici, & synodo consensum. Sic munia cuiusque partitur Leo. Probatum etiam ex iis quae gesta sunt in synodo Rome habita sub Hilario.

V. Hilari decreta confirmat synodus. Episcopi provinciae Tarraconensis Ireneum, qui secundum supremam Episcopi Barcinonensis voluntatem in ea sede ab iis institutus fuerat, auctoritate Romani Pontificis confirmari petunt. Hanc consultationem Hilarius retulit ad synodum; sed pro suffragij prerogativa praesumptionem illam damnavit, cuius sententiam secuta est synodus.

VI. In hac synodo habetur expressa imperialis auctoritatis imago. Pontifices aliquando sententiam suam scripto recitabant; quam sequebantur acclamationes. Exemplum in Felice, & Symmacho.

VII. Solemnia haec à Senatu in Ecclesiam translata

sunt. Mos acclamandi Principibus, è theatro in Senatum invehitis. Acclamationum ritus. In Concilio Ephesino acclamationes factae sunt Celestino, & Cyrillo, & in Chalcedonensi, Leoni.

VIII. Senatusconsulta aliquando facta solis acclamationibus. Post acclamationes tamen, Senatores interdum interrogabantur. Quandoque acclamationes sequebantur sententiam ejus qui primus censuerat. Alia consensus formula.

IX. Eadem acclamatione consensus omnium ostendebatur in Concilio Ephesino & Chalcedonensi, & in Romanis sub Hilario & Symmacho. Sapienter id notatum à Symmacho.

P R I M A T U S quoque sui & principalis auctoritatis vim Leo in Concilio exercuit adversus Dioscorum Alexandrinum, quem in ipso synodi exordio ab Episcoporum sede amovendum per Legatos suos edixit, & inter reos constituendum, ut causam diceret. Paschasius verò reverendissimus Episcopus & Vicarius sedis apostolicae, cum in medio una cum his viris reverendissimis collegis suis stetisset, dixit: Beatissimi atque apostolici viri Papae urbis Romae, quae est caput omnium Ecclesiarum, praecpta habemus pre manibus; quibus precipere dignatus est ejus apostolatus ut Dioscorus Alexandrinorum Archiepiscopus non sedeat in Concilio, sed audiendus intromittatur. Hoc nos observare necesse est. Si ergo praecipit vestra magnificentia, aut ille egrediatur, aut nos eximus. Idem jus statuerat Theodosius adversus Flavianum, quem jusserat sistere se in Concilio Ephesino secundo, iudicij sui adversus Eutychem in synodo CP. lati rationem redditurum. Tergiversati quidem sunt Iudices, acerbam existimantes & duram Dioscoro impositam conditionem. Attamen cum Legati mandata Leonis urgerent, & Dioscoro objicerent quòd synodum celebrasset absque sedis apostolicae auctoritate; etsi hoc videretur aliquo pacto convellere imperatoriam potestatem, qua fultus synodo Ephesinae Dioscorus praefederat, Iudices praecperunt ut Dioscorus in medio confessu residet inter reos. Vice versa Theodoretus Episcopus Cyri, qui honore deiectus fuerat à Dioscoro in synodo Ephesina secunda, in Concilio Chalcedonense admissus est, episcopali dignitate ornatus; quia locum suum Summus Pontifex illi restituerat, & Imperator adesse synodo jusserat. Sed restitutionem istam Theodoretus accuratè discutimus in exercitatione de iudiciis canonicis Episcoporum.

II. Vtriusque verò auctoritatis conjunctionem, nempe Romani Pontificis & Concilij, praefert cognitio habita de Dioscoro. Quaestio canonica praesentibus magistratibus disceptari non poterat. Quare illis absentibus ordo iudicij constituendus fuit à Legatis Ro-